

Heli Järvinen vihr

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Parikkalan rajanylityspaikan kansainvälistämisen suunnitteluun (1 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Parikkalan rajanylityspaikan kansainvälistämisen merkitys on erittäin suuri. Hallitus teki viime vuonna periaatepäätöksen, jonka mukaan Parikkalan rajanylityspaikka kansainvälistetään eli avataan kansainväliselle liikenteelle vuonna 2024. Parikkalan rajanylityspaikan rahoitus liitettiin Savonlinnan alueen kehittämisen pakettiin.

Etelä-Karjalan liitto toimii Kaakkois-Suomi—Venäjä CBC -ohjelman hallintoviranomaisena. Vuoden lopussa päättyvällä ohjelmakaudella on rahoitettu LIP-hankkeena Parikkalan rajanylityspaikalle johtavan tien perusparannusta (4,8 milj. euroa) pitäen sisällään vt 6 liittymän ja Karjalan radan ylittävän rautatiesillan rakentamisen. Hanke on käynnissä. Edellisellä ohjelmakaudella rahoitettiin mm. Parikkalan rajanylityspaikalle Venäjän puolella johtavan tien perusparannusta.

Ensi vuoden alussa alkavan ohjelmakauden Kaakkois-Suomi—Venäjä -rajaohjelma laaditaan kulu- luvun syksyn aikana pitäen sisällään myös laajat infrastruktuurihankkeet (LIP). Parikkalan rajanylityspaikka on mahdollista esittää ohjelmaan yhtenä LIP-hankkeena (kokoluokka n. 10 milj. euroa). Hankkeeseen voisi sisältyä esimerkiksi raja- ja tulliviranomaisten tarvittavia hankintoja ylityspaikalle, kaistojen rakentamista tms. LIP-hankkeiden valmistelua koordinoi valtionhallinnon puolelta pääasiallisesti Väylävirasto.

Raja on hyödyllinen investointi. Rajanylityspaikan avaaminen tukee Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon toipumista koronan vaikutuksista ja edesauttaa alueiden taloudellista kehittymistä. Etelä-Karjalan liiton tekemän yrityskyselyn (5/2020) mukaan 52 % kyselyyn osallistuneista pitää Parikkalan avaamista merkittävänä positiivisena vaikutuksena ja 52 % arvioi laajentavansa toimintaansa. Liikevaihdon arvioitiin kasvavan keskimäärin + 20 %, työntekijämäärän kasvavan + 1,7 htv/yritys ja uusia investointeja arvioitiin tulevan 1,17 milj. euroa.

Matkailutulolla on merkittävä aluetaloudellinen vaikutus. Etelä-Karjalan liiton (28.8.2020) mukaan uutta matkailutuloa tulisi 57 milj. euroa /2024, 80 milj. euroa/2030 ja työllisyysvaikutukset olisivat 270 htv/2024, 385 htv/2030. Parikkala olisi viidenneksi vilkkain ylityspaikka: n. 980 000 ylittäjää vuonna 2024 ja n. 1 420 000 ylittäjää vuonna 2030.

Hyödyt teollisuudelle ovat suuret. Rajanylityspaikan kansainvälistäminen mahdollistaisi myös vienti- ja transitokuljetukset Suomesta Luoteis-Venäjälle. Nykyinen status mahdollistaa vain rajatun tuonnin. Metsäteollisuudelle Parikkala olisi Imatran ja Niiralan lisäksi kolmas hyvä, usein

Talousarvioaloite TAA 108/2020 vp

suorempi ja edullisempi, reitti puuntuonnille Karjalan tasavallasta. Myös positiivisia ympäristövaikutuksia olisi liikennepäästöjen pienentyessä. Parikkalasta tulisi neljänneksi vilkkain itärajan ylityspaikka tavaraliikenteessä: v. 2024 n. 145 kuorma-autoa/vrk, v. 2030 n. 300 kuorma-autoa/vrk.

Rajanylityspaikan avaaminen on investointi, johon myös yritykset ovat valmiita lähtemään mukaan. Se ei ole pelkkä kuluerä valtion budjetissa. Investointitarve alle 23 milj. euroa ja käyttökustannukset 5,4 milj. euroa.

Parikkalan rajanylityspaikan nykytila palvelee pääasiassa puuntuontia, liikennöinti vaatii Venäjän rajavartiopalvelun luvan, status on tilapäinen ja ylityspaikka on avoinna arkisin 9.00—20.00. Tavoitteena on saada vuonna 2024 kansainvälisen raja-aseman status, alkuvaiheessa työskentely tapahtuisi kahdessa vuorossa klo 7.00—22.00 ja liikenteen lisääntytyä kolmessa vuorossa. Vuonna 2030 aukioloaika olisi ympärivuorokautinen (24/7).

Ylityspaikan avaaminen edellyttää noottien vaihtoa Suomen ja Venäjän välillä (Venäjä esitti avaamista viimeksi v. 2015, jolloin Suomella ei ollut vielä valmiutta asiaan). Nyt Suomen tulisi olla asiassa aloitteellinen hallituksen periaatepäätöksen 9/2019 mukaisesti.

Hankkeen eteenpäin vieminen edellyttää tarvittavaa suunnittelua ja valmistelua vastuuviranomaisten välillä, mm. aiempien v. 2016 laadittujen rakentamissuunnitelmien päivittämistä. Jotta ylityspaikan avaaminen olisi mahdollista hallitusohjelman mukaisesti vuonna 2024, suunnittelutyön pitää alkaa ripeästi ensi vuoden alussa.

Edellä olevan perusteella ehdotan, että eduskunta sisällyttää vuoden 2021 talousarvioon momentille 31.10.77 miljoona euroa (1 000 000 euroa) Parikkalan rajanylityspaikan kansainvälistämisen suunnittelurahaa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 1 000 000 euroa momentille 31.10.20 Parikkalan rajanylityspaikan kansainvälistämisen suunnitteluun.

Helsingissä 16.10.2020

Heli Järvinen vihr